

Σύναξις Αρχαγγέλου Γαβριήλ.

Αγίου Φωτίου του Μεγάλου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ομιλία στον Ευαγγελισμό.

Αλλά τί λέγει σ' αυτήν ο άγγελος; Την άφησε άραγε να ταράσσεται από τις αντίθετες σκέψεις; Την άφησε άραγε να κλυδωνίζεται από τα κύματα των αποριών; Και πώς δεν θα αποδεικνυόταν ανάξιος υπηρέτης της προσταγής; Και πώς δεν θα τιμωρούνταν δίκαια αν άφηνε την Παρθένο ταραγμένη; Αλλά τί της λέγει; «Μη φοβάσαι, Μαριάμ»· Δεν ήρθα να σε εξαπατήσω, αλλά να αναγγείλω την αναίρεση της απάτης· δεν ήρθα για να σε παραπλανήσω, αλλά να διαβεβαιώσω τη λύτρωση από την πλάνη· δεν ήρθα για να συλήσω την ασύλητη παρθενία σου, αλλά να φέρω το χαρμόσυνο μήνυμα της ενοίκησης μέσα σου του πλάστη της παρθενίας και φύλακά της. «Μη φοβάσαι, Μαριάμ»· δεν είμαι υπηρέτης της πονηρίας του φιδιού, αλλά απεσταλμένος εκείνου που καταργεί το φίδι.

Εκείνο με το λόγο έβαλε το δηλητήριό του στην ανθρώπινη φύση και αναμιγνύοντας το δηλητήριο με το θάνατο, εξάπλωσε τη νόσο σε όλους. Εγώ με διαταγή του Κυρίου ἐρχομαι και εγκεντρίζω στα πέρατα την ατελεύτητη ζωή, με την οποία έχει αφαιρεθεί το αρρώστημα και προβάλλει με παρρησία η μακαριότητα μέσα στον παράδεισο. Εκείνο με το ξεγέλασμα της θεώσεως ἔκανε τον Αδάμ να κυλίσει στην παρακοή και αντάλλαξε

τη δίχως ταλαιπωρία ζωή με τον γεμάτο από μόχθο βίο, εγώ σου φέρνω το χαρμόσυνο μήνυμα για τον δημιουργό των πάντων που μέσα στους παρθενικούς και άχραντους κόλπους σου θεοποιεί αληθινά τον άνθρωπο και διαλύει την απάτη του φιδιού για τη θέωση. Ήρθα σαν νυμφοστόλος, και όχι επίβουλος· να προσφέρω χαρά, και όχι να γίνω αιτία λύπης· είμαι προάγγελος σωτηρίας, και όχι σύμβουλος απώλειας.

«Μη φοβάσαι, Μαριάμ»· εγώ με τα προστάγματα του Κυρίου θα θεραπεύσω τους διαλογισμούς σου, θα διαλύσω τα δεσμά της αμφιβολίας σου. «Βρήκες χάρη εκ μέρους του Θεού»· ο χαιρετισμός μου είναι υπηρέτης της θείας χάριτος, και όχι της ανθρώπινης φύσης· προέρχεται από τη θεϊκή χάρη, και όχι από ανθρώπινη επιβουλή· είναι της χάριτος του Θεού, και όχι κοινωνίας σωματικής· είναι της θείας χάριτος που υπερβαίνει τον ανθρώπινο λογισμό.

Όταν όμως, άνθρωπέ μου, ακούς χάρη, να μη νομίσεις ότι το χάρισμα δόθηκε μάταια στην Παρθένο, ούτε να θεωρήσεις κούφια τιμή το χάρισμα. Γιατί η Παρθένος βρήκε χάρη εκ μέρους του Θεού, επειδή κατάσκεύασε τον εαυτό της άξιο για τον δημιουργό, επειδή με την ομορφιά της αγνότητας, αφού εξωράϊσε την ψυχή της, έκανε τον εαυτό της αξιαγάπητο κατοικητήριο για το Λόγο που στερέωσε τους ουρανούς. «Βρήκε χάρη εκ μέρους του Θεού», επειδή όχι μόνο διατήρησε αμόλυντη την παρθενία, αλλά φύλαξε αγνή και την προαίρεσή της γιατί από βρέφος αφιερώθηκε στον Θεό ως ναός έμψυχος και αχειροποίητος, οικοδομούμενος για τον βασιλιά της δόξας, επειδή και το σώμα της ήταν ακηλίδωτο, και η παρθενία της υπέρλαμπρη, και η αγνεία της αμόλυντη, και η προαίρεσή της ολοκάθαρη, και έλειπε από την ψυχή της τελείως η ροπή προς την αμαρτία και ήταν σταθερά προσηλωμένη στο αγαθό.

Γι' αυτό «Θα συλλάβεις και θα γεννήσεις Υιό», τον οποίο τα Χερουβίμ δοξάζουν τρέμοντας· «θα συλλάβεις και θα γεννήσεις Υιό», τον οποίο βλέπουν τα τάγματα των αγγέλων με φρίκη, τον οποίο η φύση απορεί πώς να τον χωρέσει· «θα συλλάβεις και θα γεννήσεις Υιό», τον δημιουργό της άφθαρτης κοιλίας, που δεν διαφθείρει την παρθενία, αλλά σφραγίζει τα κλειδιά της παρθενίας· που δεν αφανίζει με την κύηση την αγνότητα, αλλά εμφανίζει με τη μοιχεία το αδιάφθορο· «θα συλλάβεις στα σπλάχνα σου» αυτόν που είναι βέβαια παρών παντού, αλλά δεν χωράει πουθενά, τον

οποίο μόνο η δική σου κοιλία πιστεύεται ότι τον υποδέχεται άνετα και θα τον χωρέσει· «θα συλλάβεις στην κοιλία σου» τον πλάστη του προπάτορά σου. Γιατί για σένα διεκήρυξε και ο προφήτης και είπε· «Να η Παρθένος θα συλλάβει και θα γεννήσει Υιό και θα τον ονομάσουν Εμμανουήλ», «που σημαίνει ερμηνευόμενο, "ο Θεός είναι μαζί μας"» αυτός είναι Θεός ισχυρός, αρχηγός της ειρήνης και Πατέρας του μελλοντικού αιώνα.

Αυτά που έχουν προκηρυχθεί για σένα τα ευαγγελίζομαι και εγώ σήμερα σ' εσένα, και δεν έρχομαι να σου απευθύνω δικούς μου λόγους, αλλά σου μεταφέρω τις διαταγές εκείνου που με έστειλε· εκείνος ενέπνευσε τον προφήτη Ησαΐα να προφητεύσει για σένα, κι αυτός πάλι εμπιστεύθηκε σήμερα εμένα να φέρω το χαρμόσυνο μήνυμα για την πραγματοποίηση, που πλησιάζει όπου να 'ναι, της παλαιάς προφητείας. Και «Να, θα συλλάβεις και θα γεννήσεις Υιό και θα τον ονομάσουν Εμμανουήλ», που σημαίνει ερμηνευόμενο, "ο Θεός είναι μαζί μας", επειδή μέσω αυτού θα απολαύσουν τη σωτηρία «και θα ονομάσουν Ιησού» αυτόν που τους έσωσε από τις αμαρτίες τους.

Η ονομασία προέρχεται από την ευεργεσία, η κλήση από τη χρήση, ο έπαινος από τα έργα. «Θα ονομάσουν Ιησού» αυτόν μέσω του οποίου επιρρέει ο ανεξάντλητος πλούτος της σωτηρίας, μέσω του οποίου σπάζουν βέβαια τα κεντριά του θανάτου, ανθεί όμως η χάρη της αθανασίας γκρεμίζεται το κράτος της αμαρτίας, αλλά κερδίζει τρόπαια η φύση του ανθρώπου που έπεσε. «Αυτός θα είναι μέγας και θα ονομασθεί Υιός του Υψίστου». «Θα είναι μέγας», όπως ήταν, αν και έχει υποδυθεί τη μικρότητα της σάρκας, αν και έχει ντυθεί την ευτέλεια του σώματος. «Θα είναι μέγας»· γιατί ασφαλώς ούτε η πρόσληψη της ανθρωπότητας μικραίνει το μέγεθος της θεότητας, αλλά μάλλον ανυψώνεται μαζί με τη θεότητα η ταπεινότητα της ανθρωπότητας.

«Μέγας θα είναι» και μετά τη σάρκωση, και αν θέλεις και μετά τις ταλαιπωρίες και μετά τους ιδρώτες που έσταζαν υπό μορφή θρόμβων, και αναλαμβάνοντας όσα άλλα πάσχει συνήθως η ανθρώπινη φύση. Γι' αυτό, κι αν τον δεις να πεινάει, κι αν τον δεις να χύνει ιδρώτα, κι αν να ταλαιπωρείται, κι αν να υβρίζεται και να μαστιγώνεται, κι αν στο τέλος να σταυρώνεται και να πεθαίνει και να θάπτεται, μη θεωρήσεις κανένα από αυτά μικρό και ανάξιο για Θεό σχετικά με τον θείο Λόγο. Γιατί κι «αυτός

Θα είναι μέγας», όπως ήταν, αν και σύμφωνα με το νόμο της ανθρώπινης φύσης ανέλαβε στην ίδια του τη σάρκα τα πάθη της σάρκας. «Θα είναι μέγας και θα ονομασθεί Υιός του Υψίστου»· δεν θα τον ονομάσεις εσύ, αλλά θα ονομασθεί εκείνος.

Και από ποιόν θα ονομασθεί; Ή προφανώς από τον ομοούσιο Πατέρα του που γνωρίζει ακριβώς τη φύση του Υιού του; Γιατί λέγει· «Κανένας δεν γνωρίζει τον Πατέρα παρά ο Υιός». Γιατί αυτός από τον οποίο προήλθε η άρρητη και υπεραιώνια γέννηση του Υιού, αυτός κατέχει και την αληθινή γνώση αυτού. Και αυτός που έχει την αληθινή γνώση του γεννήματός του, αυτός είναι αξιόπιστος να ορίσει και κατάλληλη ονομασία. Γι' αυτό και λέγει ο Θεός των όλων και Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού· «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, για τον οποίο ευαρεστήθηκα, αυτόν ν' ακούτε». Υπάρχει λοιπόν, πάντοτε αν και τώρα μόλις αναφέρεται το όνομά του για να το μάθομε και να το διδαχθούμε εμείς· γι' αυτό και λέγει «θα κληθεί», όχι «θα γίνει»· γιατί υπήρχε και πριν από τους αιώνες σύνεδρος με τον ομοούσιο Πατέρα του. Αυτόν θα συλλάβεις στην κοιλιά σου και αυτού μητέρα θα αναδειχθείς. Αυτόν δέχονται τα παρθενικά σπλάχνα σου, αυτόν που δεν το χώρεσε ο ουρανός, αυτόν που στη χούφτα του περιέχονται τα πάντα και που έργο της πρόνοιά του είναι η συνοχή και διαμονή των όντων, αυτόν θα συλλάβεις στην κοιλιά σου.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>